Zaterdag 19 October 1946 — DAGBLAD — 63ste Jaargang No. 4940

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit dagblad verschijnt dagelijks, behalve 's Zondags; abonnementsprijs Bonaire en Curaçao 2 gld.; Aruba 2,50 gld.; Bovenwinden, Suriname 2,50 gld.; en het buitenland 3 gld.

Hoofdredacteur Dr. Joh Hartog., Tel. 1858; P. bus 80 Willemstad Red.-adres Consciëntiesteeg 27.

Uitgeefster en Administratie: Paulus-drukkerij, Consciëntiesteeg 29, telefoon 1550; Postbus 80, Willemstad N.W.I. Voor Aruba: J. E. Croes, Postbus 14, Oranjestad; tel. 38.

Byrnes verwerpt gedachte aan Entente tegen Derden

Joegoslavie gebruikt Noordamerikanen als slaven

Nieuw protest van Washington te Beograd

„BUITENLANDSE POLITIEK ONVERANDERD".

James Byrnes verklaarde in zijn rede gisteravond, dat de Verenigde Staten kalm doch vastberaden hun buitenlandse politiek zullen voortzetten ten aanzien van Sovjet-Rusland. Wij zullen niet aan alle wensen van andere landen toegeven en verwachten ook niet, dat alle aan de onze toegeven. Wat de toegenomen spanning tussen de Verenigde Staten en de Sovjet-Unie betreft meende Byrnes, dat men die gedachte van zich af moet zetten, want zulk een gedachte stelt de zaak maar uit. Hij meende dat het feit dat de Russen de gedachte aan een gewapende vrede niet van zich af kunnen zetten voornaamste reden de huidige moeilijkheden is.

Vlak voor Byrnes sprak had de Russische ambassade te Washington de spanning vergroot door te zeggen, dat het de Verenigde Staten zijn die misverstand veroorzaken, o.a. van alle sovjet-afgevaardigden naar het Panslavisch Congres dat verleden maand in New York gehouden werd, te zeggen dat zij agenten van een buitenlandse mogendheid waren.

Ook maakte Byrnes een toespeling op de suggeste van Wallace, dat Latijns-Amerika ingelijfd moet worden in de Noordamerikaanse invloedssfeer. Byrnes wees die suggestie van de hand. Hij meldde evenwel niets van Wallace's aanval op zijn politiek, maar zeide dat de Verenigde Staten zich niet laten opzwepen tegen welk land ook. Toch was duidelijk wat Byrnes bedoelde, want hij wees critiek als zoude zijn politiek „te zacht" of „te hard" zijn van de hand. Byrnes onderstreepte nogmaals, dat de Verenigde Staten in de bres staan voor vrijheid voor en vriendschap tussen alle landen. Wij verwerpen de gedachte aan uitzonderingsbondgenootschappen. Wel beklemtoonde Byrnes nogmaals het standpunt van Een Wereld in stede van Twee Werelden en hij wees hierbij op de steun van de Verenigde Staten aan het handvest der Verenigde Naties.

Gunstig ontvangen.

Byrnes' standpunt van geen uitzonderingsbondgenootschappen te wensen, werd gunstig ontvangen in Zuidamerikaanse kringen te Washington (Washington, (AP) 19.10).

VROUWEN VRAGEN CLEMENTIE.

De Internationale Vrouwen Vereniging heeft bij den Spaanschen ambassadeur te Washington geprotesteerd tegen het doodvonnis van Isabel Sanz Toledano, die beschuldigd werd van ondermijnende actie. Dolores Canadas, de leidster van de Spaanse republikeinen, fungeerde als spreekster, toen het voorstel ter tafel werd gebracht door de douairière, de Markiezin van Reading, afgevaardigde namens Londen. De dames vroegen onmiddellijke intrekking van het vonnis (New York, (AP) 19.10).

KOFFIE DUURDER.

De opheffing van de maximumprijzen op koffie heeft in Colombia de koffieprijzen met drie centavos doen stijgen (Bogotá, (AP) 19.10).

FRANCO ALS OPVOLGER ERKEND.

Onderhandelingen tussen Frankrijk, Verenigde Staten, Groot-Britannië en Frankrijk hebben ertoe geleid, dat Franco's regering de Geallieerde Toezichtraad in Duitsland als opvolger van Hitler erkent en dus toestaat dat deze zich in-laat met Duitse bezittingen in Spanje (Madrid, (AP) 19.10).

BISSCHOP GEARRESTEERD.

Aartsbisschop Victor, hoofd van de sovjetgezinde Russisch Orthodoxe kerk in China, werd door de Chinese politie gearresteerd. De politie zeide dit te doen op last van het Ministerie van Nationale Verdediging te Nanking, maar zeide niet waarom (Sjanghai, (AP) 19.10).

MODERNISERING BRITSE STEENKOOLMIJNEN.

In de Verenigde Staten zijn grote Britse orders geplaatst voor machines voor de Britse steenkoolmijnen. De waarde van deze orders is vooralsnog niet bekend. Groot Britannië schijnt voornemens te zijn tot algehele electrificatie van de steenkoolmijnen over te gaan.

NIEUWE NOTA AAN BEOGRAD.

De Noordamerikaanse ambassadeur te Beograd heeft op buitenlandse zaken een nota overhandigd met protest tegen het feit 1) dat Noordamerikaanse burgers in kampen worden opgesloten en slecht behandeld worden, 2) dat degenen die in de kampen niet omkomen, als slaven worden uitgeleend aan particulieren, zonder betaling, 3) dat de Joegoslavische regering van 10 tot 15 dinar per dag ontvangt voor deze uitgeleende mensen die twaalf uren per dag moeten arbeiden en kost die hun werkgevers wensen te bepalen (Washington, (AP) 19.10).

NIEUWS VAN OVERAL.

— De Turkse ambassadeur te Londen verklaarde, dat Turkije „sterk en een" geen gehoor zal geven aan de Russische wensen nopens de Dardanellen.

— In Moskou werden twee ambtenaren van een naaifabriek terechtgesteld wegens diefstal van 2000 yard stof.

— Roemenië heeft in verband met de voedselschaarste alle herstelbetalingen in graan voor 1946 en 1947 stopgezet met goedkeuring van Sovjet-Rusland.

— Op een olieverfschilderij van Truman in het Nationaal Museum te Washington werd een schrap van anderhalve duim gevonden op de linkerwang. De museumleiding neemt aan dat dit door achteloosheid van de werklieden, dan wel door vandalen werd gedaan.

— Aan de Joegoslavisch-Griekse grens werden de posten aan de eerstgenoemde kant versterkt. De verhouding is nu dat er 5 Joegoslaven zijn op 2 Grieken. Men ziet Russische tanks.

— **De jaarbeurs te Wenen** is dezer dagen geopend. Vijf landen, waaronder Nederland, zijn er officieel vertegenwoordigd.

— **Voor het eerst sinds jaren is Parijs zonder bordelen.** Dezer dagen liep de door de regering gestelde termijn af, hetgeen inhield dat 60 „eerste klas-zaken" moesten sluiten. Sinds de wet van kracht is, zijn meer dan 170 huizen dichtgegaan.

— **De Zweedse luchtvaartmaatschappij A.B.A.** opende een dagelijkse verbinding Malmö-Kopenhagen-Amsterdam v.v.

— **Een geheime legerorganisatie bestaat in Japan**, zo heeft radio Moskou bekend gemaakt. Officieren en manschappen maken deel uit van deze organisatie, die over grote wapenvoorraden beschikt.

— **Zondag 10 November zal in Engeland** beschouwd worden als een nationale herdenkingsdag voor de oorlog 1914 — 1918 en die van 1939 — 1945.

— **De Chinese rijstoogst** is de grootste sedert de laatste 20 jaar.

— **Het lijk van Dehavilland,** den bekenden Britsen vlieger, die met een straalvliegtuig verongelukt was, is in de Theemsmonding aangespoeld.

— **Siam heeft het gedeelte van de Birma-Siam spoorweg** dat op zijn grondgebied ligt voor 1.250.000 Pd. st. van de geallieerden gekocht Het grootste deel van dit bedrag zal aan Birma, Malakka en Nederlands-Indië ten goede komen als compensatie voor het in die landen geroofde rollend materieel.

WERELDKAMPIOEN VEDERGEWICHT

Vannacht is het kampioenschap vedergewicht voor het tillen gebroken door A. Andersson uit Zweden. Andersson lichtte 320 kg. op (vorige kampioenschap 305 kg. door Liebsch uit Duitsland in 1938) (Parijs, (AP) 19.10).

PLANNEN VOOR SPOORWEG DWARS DOOR ARABIË.

Koning Ibn Saud van Arabië heeft de wens te kennen gegeven, dat met medewerking van een Noordamerikaanse onderneming dwars door Arabië een spoorweg zal worden aangelegd, waarvan de kosten naar schatting 50 millioen dollar zullen bedragen. De spoorlijn zal van Tannoera aan de Perzische Golf lopen.

Van Noordamerikaanse zijde bestaat evenwel weinig enthousiasme voor dit plan, aangezien zij het project in deze vorm als on-economisch beschouwen. De aanvoer van voedsel en water voor de arbeiders zou de leiding van dit reusachtige werk bovendien voor grote moeilijkheden plaatsen.

De Noordamerikanen hebben voorgesteld, inplaats van deze spoorweg een net van wegen aan te leggen, doch de koning heeft dit voorstel van de hand gewezen.

AMERIKAANSE ASSISTENT DER DOMINICANEN.

Pater Timotheus Howark Sparks O.P., uit de Provincie van St. Albertus den Grote, Chicago, werd gekozen als Amerikaans Assistent-generaal van Pater Emanuel Suarez O.P.

Pater Paulus Augustinus Skehan O.P. werd procurator generaal. Beiden studeerden in Noordamerikaanse huizen en aan het Angelicum. Pater Sparks doceert wijsbegeerte aan het River Forest Instituut; Pater Skehan was archivaris op de Apostolische Delegatie te Washington.

NIET VOOR DE KERK STAAN.

De politie te Zagreb heeft verboden dat zich groepjes van meer dan vijf personen vormen bij de kerken. De bevolking stroomt dagelijks samen om voor aartsbisschop Stepinac te bidden en dit verveelt Tito's politie.

Bovendien werd aan de kranten verboden om iets over Stepinac' anti-nazie houding te schrijven.

V.S. VERSTERKEN ALEOETEN EN ALASKA.

De Noordamerikaanse marine is van plan een nieuwe permanente vlootbasis te bouwen op de Aleoeten en van Guam een voorpost in de Stille Oceaan te maken, strategisch even belangrijk als Pearl Harbour. Dit werd door admiraal John H. Towers, bevelhebber van de Noordamerikaanse vloot in de Stille Oceaan medegedeeld. De admiraal zeide, dat de nieuwe Noordamerikaanse politiek in de Stille Oceaan er op gericht was permanente marinebases te vestigen in Alaska, de Aleoeten Hawai en de Marianen.

EEN NIEUWE WERELDTAAL.

Een Franse taalgeleerde, de heer Jean Paul Vinay, heeft op verzoek van het bureau voor culturele betrekkingen in samenwerking met verscheidene Franse en buitenlandse geleerden, een verslag uitgewerkt, dat aan de wereld een ontwerp van internationale taal wil voorleggen. Dat ontwerp zal door de „International Auxiliary Language Association" worden gepubliceerd.

RUSLAND ZIET HIROHITO ALS OORLOGSMISDADIGER

De Sovjet-Unie heeft in een verklaring aan het Internationaal Militair Tribunaal de eis gesteld, dat keizer Hirohito tot oorlogsmisdadiger moet worden gebrandmerkt. Ook wil de Sovjet-Unie het grote Japanse industrie- en financiële syndicaat „Zaibatsoe" als misdadige organisatie veroordelen.

het nieuws van vandaag

Tegenover de uitdagende houding, welke Rusland door middel van Joegoslavië aanneemt, heeft Byrnes gisteravond een waardig verweer gesproken. De toestand was zo mogelijk nog meer gespannen dan toen Byrnes in Parijs was. Nu de Minister van Buitenlandse Zaken weer thuis is, liet hij eerst een nieuwe nota aan de Joegoslavische regering bezorgen over de behandeling van Noordamerikanen, die zonder dat zij misdaden hebben begaan, in Joegoslavië in kampen zitten en als slaven zonder loon voor arbeid worden gebruikt, als zij in het leven blijven.

Ik geloof nog altijd aan vrede, maar ik denk dat zij van de Russen die door altijd nieuwe spanningen op te wekken, een gewapend conflict op den duur onvermijdelijk maken, zo ongeveer sprak de heer Byrnes, die zonder dat hij Wallace's naam noemde, liet uitkomen, dat hij ook nog altijd geloofde aan Eén Wereld.

Byrnes wees het plan van Wallace om uitzonderingsbondgenootschappen — de vroegere ententes — aan te gaan en dan de wereld in twee sferen te verdelen, met nadruk van de hand. Begrijpelijkerwijze werd dit met instemming in Zuid-Amerika vernomen, omdat Wallace's plan rechtstreeks betrekking had op militaire eenheidsvorming van het gehele Westelijke halfrond, hetgeen voor vele Zuidamerikaanse staten een status van semi-onafhankelijkheid zou hebben betekend.

In hoeverre Byrnes' uitspraak een wensdroom is of op werkelijkheid is gebaseerd, valt nog moeilijk uit te maken. Byrnes is bij slot van rekening politicus en zijn woorden hebben de waarde van wat politici plegen te zeggen. Dat het echter ernst is van de Verenigde Staten en alle ermede verwante democratische landen om Wendell Willkie's ideaal van Eén Wereld in practijk te brengen, staat voor ons vast. Er moet dan evenwel van allen vertrouwen in alle anderen zijn. Zolang dit niet het geval is, is er niets te bereiken. Na de enigszins zielige vertoning van Neurenberg, waar vier rechters zelfs in het publiek uitgesproken vonnis nog protesten tegen elkander lieten horen en na de uitspraak van Molotov, dat hij geen waarde hechtte aan de Conferentie van Parijs (zie in ons hoofdartikel hiernevens „De Geschiedenis in Wording") valt het moeilijk aan te nemen, dat de Algemene Vergadering die komende week op het terrein van de wereldtentoonstelling in New York geopend zal worden, meer succes zal hebben.

Geschiedenis in Wording — XXXVIII

Gebrek aan Oprechtheid

De na-oorlogse wereld heeft deze week een eind zich komen aan: a) de Parijse conferentie, en b) het leven van elf nazie-leiders. Over geen van beide kan zij echter tevreden zijn, omdat geen van beide voldoening gegeven heeft.

Men kon het trouwens voorspellen, gezien het feit, dat er nog steeds een ontstellend gebrek aan oprechtheid heerst bij degenen die geroepen zijn om leiding te geven aan de mensheid.

De conferentie.

Zo kan er terstond op gewezen worden, dat de gehele conferentie in Parijs eigenlijk op losse schroeven stond. Tijdens de oorlog heeft men elkander allerlei dingen afgetroggeld op de belofte, dat men dan mede zou mogen doen aan de vaststelling der vredesverdragen. Men perste regeringen concessies af of dreigde van de andere kant en dat alles, omdat iedereen erop rekende, dat hij bij de vredesconferentie voordeel zou kunnen behalen. Het bleek echter al vóór de capitulatie van Duitsland, dat — als en ooit iets te verdelen zou zijn — de grote mogendheden ervoor zouden zorgen, dat zij er het best afkwamen. En vooral de Sovjet-Unie wist voor haar bijdrage aan de overwinning op nazie-Duitsland belangrijke toezeggingen te krijgen van de Westerse bondgenoten. Wij denken slechts aan de bijeenkomst te Jalta, waarbij zulke grote gebieden aan de Sovjet-Unie beloofd werden en men eigenlijk reeds doende was de wereld onderling in politieke invloedsspheren te verdelen.

Jalta was zeker geen succes voor Groot Britannië en de Verenigde Staten van Noord-Amerika. Dat blijkt nu wel overduidelijk. Vooral de Verenigde Staten hebben toen verschillende goede kaarten uit handen gegeven en daarover moest men later wel spijt krijgen.

Doch de Sovjet-Unie, welker positie juist veel sterker werd, is niet van plan de eenmaal behaalde winsten prijs te geven. Bij volgende gelegenheden zouden de grote mogendheden dus zeker trachten elkander zoveel mogelijk af te snoepen. De kleine landen zouden dan slechts hebben toe te kijken.

Daar kwam nog bij, dat de Grote Vier van tevoren bepaalden, dat zij enkel zouden luisteren naar de wensen van de landen, die mede geholpen hebben om Duitsland er onder te krijgen. Beslissend zou de Parijse conferentie niet zijn.

Hoe dan ook: vol goede moed toog men erheen uit allerlei oorden teneinde zijn inzichten kenbaar te maken. Menig land was ook bij voorbaat gebonden de leiding van een der Groten te volgen. In sommige gevallen was het dat men zich daarvoor veilig stelde tegenover de aanmatiging van andere landen; soms ook werd men gewoon gedwongen uit vrees voor représailles.

Niettemin zou de conferentie voornamelijk worden beheerst door twee tegenstrijdige ideologieën: de ene welke algehele vrijheid voor den enkeling voorstaat, de andere die de algehele persoonlijke onderwerping ten bate van het geheel vereist.

Dit maakte, dat men herhaaldelijk in botsing kwam, omdat de ene groep meende, dat de vrijheid in het gedrang kwam, terwijl de andere meende, dat zij tegen wil of dank van de betrokkenen, haar onfeilbaar vermeend inzicht moest opleggen. Het is evenwel gebleken dat de vertegenwoordigers der vrijheidslievenden in groter getale aanwezig waren op de conferentie dan zij, die meenden op elk gebied leiding te kunnen en moeten geven. Zodoende won de groep der „vrijheidslievenden" — om die naam maar te gebruiken — het bij de stemmingen steeds van de eigendunkelijken. Resultaat: laatstgenoemden gaven te kennen, dat zij zich niet bij de uitslag der stemmingen zouden neerleggen, omdat het eenmaal niet aangaat, dat de meerderheid haar wil oplegt aan de minderheid! Daarom zullen de Grote Vier het gehele geval opnieuw bezien en zo schikken, dat zij er geen ondraagbare last van zullen ondervinden.

In New York zullen Byrnes, Bevin, Bidault en Molotov weer vergaderen in de komende maanden. Het zal weer hard tegen hard gaan, hoewel de heren wel zullen voorkomen, dat de besprekingen volkomen vast lopen. Op slot van rekening moeten er vredesverdragen komen, zodat iedereen weet waar hij voorlopig aan toe is.

De terechtstelling.

Doch al deze problemen werden een ogenblik vergeten toen Woensdag in de vroegte het uur der terechtstelling van de elf ter dood veroordeelde nazie-leiders in Neurenberg was aangebroken. Elkeen dacht er het zijne van. Enkele hardvochtigen gaven blijken van vreugde. Velen konden een zeker medelijden met deze lieden niet verkroppen, hoewel men er innerlijk van overtuigd was, dat zij een zware straf verdiend hadden.

Onder „Uit de Pers" geven wij nog enkele meningen uit de Nederlandse pers over de vonnissen van Neurenburg.

Ook de zelfmoord van Goering gaf natuurlijk aanleiding tot velerlei commentaren. Lafheid, zei de een, terwijl de ander van mening was, dat de Rijksmaarschalk toch de laatste klap gegeven had. De godvrezenden echter —, en daar behoren wij Katholieken onder — betreurden het, dat het heidendom zo diep verankerd was in dezen man, dat hij den Goddelijken Rechter tartte alleen maar om zijn menselijke rechters een poets te bakken en de voltrekking van het over hem uitgesproken vonnis te voorkomen.

Nu het proces is afgelopen en de uitgesproken straffen gedeeltelijk in uitvoering zijn gebracht, laat men zijn gedachten natuurlijk gaan over de historische, juridische, morele en andere consequenties daarvan. Men zal van mening verschillen over deze dingen. De toekomst zal uitwijzen wie gelijk heeft gehad.

Wat ons zelf betreft— wij blijven van oordeel, dat het gehele proces liever niet gehouden had kunnen worden. Dat dit proces en het vonnis een lichtend baken zal blijven om de internationale boeven te waarschuwen — zoals President Truman het uitdrukte, geloven wij niet. De mens is eenmaal tot het kwade geneigd en zelfs nu zien wij hoe sommige regeringen een expansionistische politiek voeren, waarbij men de wensen van de betrokken volken niet ontziet. Bovendien, geen land begint met een aanvalsoorlog als het niet denkt te zullen winnen.

In het dagelijks leven zien wij hoe vele misdadigers gestraft worden, doch daarmede komt er geen einde aan de misdaden. Goed is het een middel te hebben om de misdaden te kunnen tegengaan en in het internationaal verkeer dient een krachtige internationale organisatie natuurlijk het best.

Juridisch heeft men met dit proces een precedent willen scheppen, doch van de andere kant kan men zich afvragen of men dan rechtvaardig is geweest tegenover deze mensen door een feit strafbaar te stellen nadat het gepleegd werd. Wij twijfelen er trouwens aan of dit precedent in de toekomst nog navolging zal vinden. Het gehele proces werd om politieke redenen opgezet zoals zovele andere gebeurtenissen tegenwoordig om politieke redenen geschieden.

Het element van de haat is er bovendien niet geheel vreemd aan en waar haat bestaat kan nog moeilijk van r echtvaardigheid sprake zijn. De zedelijke grondslag is dus ook al niet erg vast en zonder ons verder te willen verdiepen in de vraag of het doodvonnis al dan niet te rechtvaardigen is, willen wij hier nogmaals de partijdigheid der rechters in het licht stellen.

Het gaat hier niet om de vraag van de schuldigheid, die voor ons vaststaat. Waar het om gaat is dat de mogendheden, die Duitsland versloegen, niet de aangewezenen waren om de schuldigheid uit te spreken. Dan was het Duitse volk nog eerder gerechtigd om zijn leiders zelf te berechten.

Als men het de Duitsers zelf had laten doen, had men echter dezelfde klucht van na de vorige wereldoorlog nog eens kunnen meemaken. Wij herinneren ons nog maar al te goed, hoe eerst een lijst van meer dan 10.000 oorlogsmisdadigers werd opgesteld. Die konden niet allen voorgebracht worden, zodat men er een selectie van 1500 uitnam. Ook dat was nog teveel: een nieuwe selectie die er 897 overliet. En toen dit ook nog teveel was, werd een keur van 14 gemaakt, die dan voor zouden komen.

Ook dat gebeurde niet. Van de 14 waren er 7 wier bewijzen van overzee en uit Frankrijk moesten worden aangevoerd en dat ging niet. Zeven liet men er dus nog lopen. Rest 7. Van deze 7 bleken er 3 onvindbaar, omdat deze oorlogsmisdadigers per post werden opgeroepen en de brieven terugkwamen (o. a. uit Danzig) met „inconnu" erop.

Zo geschiedde het dan dat er 4 werkelijk terecht stonden. Men zou zeggen, dat 4, gekozen uit meer dan 10.000 wel oppermisdadigers moesten zijn. Toch werd er van deze vier nog één vrijgesproken. Twee kregen elk een paar maanden gevangenisstraf, die in Duitsland zou worden uit-

(Wordt vervolgd op pag. 2)

Het verblijf van Kardinaal De Jong in de Eeuwige Stad

De Maasbode-correspondent te Rome schrijft in zijn blad:

De eerste dagen van het verblijf van den Kardinaal in de Eeuwige stad zijn, geheel in overeenstemming met de wens van Zijne Eminentie rustig verlopen Wel meldden zich velen aan het Nederlands College, die hun opwachting wilden maken, maar de fijne tact van vice-rector Damen wist de bezoeken tot het hoogst nodige te beperken.

De kardinaal bewoont enkele kamers op de eerste verdieping en heeft uitzicht op het plein, waaraan het College ligt, de Piazza Remura. Over de Via Aventina heen kan hij in de verte de witte omtrekken zien van het monument van Victor Emmanuel. Zijne Eminentie leest om acht uur de Heilige Mis in de kapel van het College. De voormiddagen werden tot nu in beslag genomen door officiële bezoeken ter staatssecretarie in verband met de regeling der komende plechtigheden.

De namiddagen besteedde de kardinaal om zo ongemerkt mogelijk enkele bezoeken af te leggen in de stad, waar Zijne Eminentie vroeger drie jaren woonde en waaraan ook voor hem vele dierbare herinneringen zijn verbonden. Een dezer bezoeken gold het College en de kerk van S. Maria dell'Anima, waar Zijne Eminentie als student verbleef. De kardinaal wilde nog eens na zoveel jaren de kamer zien, waar hij gewoond had en overschouwde van het terras af de omgeving. In de kerk van S. Maria dell'Anima zijn de graven van den Nederlandsen Paus Adrianus VI en van den Nederlandsen kardinaal Wilhelmus Enckevoirt. Bij beide graven bracht de kardinaal enkele ogenblikken door in gebed.

Kort tevoren had ik zelf deze graven bezocht. „Hadrianus VI Paus, uit Utrecht, de eerbiedwaardige stad uit de Nederlanden, om zijn uitstekende kennis der gewijde wetenschappen en de bovenmenselijke zelfbeheersing van zijn ongerepte geest...... tot hogepriester gekozen", zo las ik op het monument, dat den Paus voorstelt met de hand de tiaar ondersteunend, die al te zwaar op zijn hoofd drukte. De beeldhouwer beitelde deze woorden erop: „Wat hangt het er veel van af, in welke tijd de deugd van de besten valt".

Het weer is op het ogenblik verrukkelijk. De grote hitte is weg, overdag is het aangenaam warm, 's avonds heerlijk koel. Vrijdagavond heeft het zelfs weer eens geregend; de vierde keer sinds Juni! Deze dagen moeten dan ook wel vacantiedagen voor onzen kardinaal zijn; ze vormen in elk geval een goede voorbereiding voor de komende plechtigheden van het opzetten van de rode hoed en het in bezit nemen van de titelkerk.

(Vervolg van pag. 1)

gezeten. Na korte tijd ontsnapten ze en bleken voor goed onvindbaar. De ene die overschoot, Kapitein Emile Miller - wie heeft ook van den man gehoord? — was de pechvogel van het gezelschap. Van de 10.000 misdadigers was hij het die tenslotte kwam te zitten en zijn hele termijn van... zes maanden uitzat.

Het proces van Neurenberg is echter gehouden voor het oog van de wereld, een wereld die daardoor niets verbeterd wordt.

ONS KONINKRIJK

CHINA GEEFT RIJST VOOR INDONESIË.

De Chinese vertegenwoordiger in de Internationale Noodvoedselraad heeft erin toegestemd, dat in de maanden October, November en December de Chinese toewijzing van Siamese rijst zal worden gezonden naar Indonesië, Malakka, India, Borneo en Hongkong. De rijst moet op 31 Maart 1947 worden teruggegeven.

TWEELEDIG DOEL.

Het doel van de Chinese Missie die onder leiding van Dr. Li Ti Tsjoen staat is, volgens een verklaring, die op een persconferentie werd gegeven, tweeledig.

Het eerste doel is het samenbrengen van de Chinezen in Nederlands Indië en het tweede doel is te onderzoeken in welke omstandigheden de Chinezen verkeren. Hierover zal verslag worden uitgebracht aan de Chinese Regering.

Indien het mogelijk is zal de missie ook een bezoek aan het Javaanse binnenland brengen.

Dr. Li wees er nog op dat de exterritoriale rechten van Nederland in China het vorig jaar zijn opgeheven maar dat nu een handels- en scheepvaartverdrag met Nederland wordt gesloten. Hij verklaarde verder, dat de missie niet langer dan 8 weken zal blijven (Batavia, Aneta).

DE WEG IS OPEN

Nu de wapenstilstand gesloten is zijn bevoegde instanties van oordeel dat nu de weg open is voor de werkelijke onderhandelingen. Generaal Spoor deelde mede dat de Nederlandse strijdkrachten met grote voldoening de bekendmaking van de wapenstilstand begroeten. Hij drukte de hoop uit, dat de Republikeinse Regering in staat zou zijn haar bevelen te doen gehoorzamen.

Prof. Willem Schermerhorn zeide dat de overeenkomst beloften inhoudt voor het nog te verrichten moeilijke werk.

Dr. Van Mook noemde de overeenkomst de beste bijdrage welke men zich denken kan om een goede atmospheer voor een overeenkomst te scheppen. (Batavia Aneta, 15.10).

STUDENTEN BEPLEITEN INSTELLING ACHTSTE FACULTEIT.

Bij de bestuursoverdracht heeft de Algemene Studentenvereniging Amsterdam, een motie bij acclamatie aanvaard, waarin zij haar teleurstelling uitdrukt over de voor haar onbegrijpelijke houding, die door de overheid is aangenomen ten aanzien van de spoedige instelling der sociaal-politieke faculteit aan de Amsterdamse Universiteit.

De heer S. A. de Lange, die in een bewogen bestuursperiode met zijn bestuur de organisatie der A.S.V.A. heeft opgebouwd, droeg het voorzitterschap over aan den heer N Kits van Heyningen.

DE GEREFORMEERDE KERKEN TERUG IN HAAR ISOLEMENT.

Onder bovenstaand kopje schrijft het Parool:

De Gereformeerde Kerken, die gedurende de bezettingstijd met de andere kerken deelnamen aan het I.K.O. (interkerkelijke overleg), kwamen in haar Synode tot de conclusie, dat aansluiting bij de Nederlandse oecumenische raad, waarin de verschillende kerken, vertegenwoordigd zijn thans onmogelijk is Zij besloot deze zaak voor te leggen aan de Oecumenische Synode van Gereformeerde eKrken, die in 1948 te Amsterdam zal gehouden worden (wel te onderscheiden van de eerste bijeenkomst van de wereldraad der kerken die in 1948 eveneens te Amsterdam bijeen komt).

Ook besloot de Synode zich uit het IKOS (interkerkelijk overleg voor schoolaangelegenheden) terug te trekken. Aan het IKOR (interkerkelijk overleg voor radiozaken) nemen de Gereformeerde Kerken ook geen deel. Wel besloot de Synode twee afgevaardigden te benoemen in de in te stichten interkerkelijke werkgroep voor een nieuwe psalmberijming.

LITTERAIR NIEUWS.

Ontleend aan de NRCt.:

In de Franse litteraire wereld is gedurende de laatste tijd veel te doen over een Amerikaansen schrijver, die in Amerika bij het grote publiek vrijwel onbekend is: Henry Miller. Twee van zijn boeken, Tropic of Cancer en Tropic of Capricorn worden op het ogenblik vertaald. De Franse schrijver Maurice Nadeau heeft in een artikel in Combat al op het verbod van Tropic of Capricorn aangedrongen. Miller is volgens Nadeau een monster van zedeloosheid. Ook onpartijdiger critici geven toe, dat Lady Chatterley's Lover een kinderboek is vergeleken bij de beide werken van Miller. Onlangs heeft Miller bij de New Directions zijn indrukken van Amerika uitgegeven onder de veelzeggende naam: The Airconditioned Nightmare...

Jean Marteau publiceerde volgens het Belgische weekblad Le Phare in de Tribune de Génève het sensationele nieuws, dat een Franse handelsreiziger te Addis-Abeba een zeer groot aantal onbekende verzen van Arthur Rimbaud zou hebben ontdekt. Tot dusverre wed algemeen aangenomen, dat deze geniale Franse dichter na zijn twintigste jaar niets meer had geschreven.

———

Van Nescio (J. H. F. Grönloh) zal na een langdurig stilzwijgen bij Contact te Amsterdam in de reeks Het zwarte schaap een bundel verschijnen met zes nieuwe verhalen. Mene Tekel.

POLEN KOMEN IN NEDERLAND WERKEN.

Duizend Polen, die thans als soldaat deelnemen aan de bezetting van Duitsland, en voorlopig niet naar Polen willen terugkeren, zullen binnenkort naar Nederland komen. Zij zullen er te werk worden gesteld in de mijnen en in grote bedrijven. Deze tewerkstelling geschiedt onder leiding van het rijksarbeidsbureau.

Twee weken geleden is de eerste groep van 60 Poolse officieren en manschappen te Enschedé aangekomen waar zij op het gewestelijk arbeidsbureau werden gekeurd en geselecteerd. De mannen, die behoren tot de Poolse troepen, die Nederland bevrijd hebben, zijn verheugd dat zij zich daar kunnen vestigen.

EREKERKHOF TE HALLE?

Het Nederlandse Rode Kruis in Den Haag heeft bericht ontvangen, dat te Halle in Duitsland het plan bestaat, een ere-kerkhof aan te leggen op het Gertruidenkerkhof voor de buitenlanders, welke tijdens de oorlog gestorven zijn.

De burgemeester Mertens en de stadsarchitect Prof. Dr. Heillmann zijn reeds met de besprekingen hieromtrent begonnen. Een schema van dit kerkhof, waarop alle buitenlanders hun eigen afdeling hebben, zal nog deze maand gemaakt worden.

De onkosten draagt de stad Halle.

SQUATTERS GEVEN HET OP.

De door de communisten geleide Londense squatters hebben de nek voor het gewicht van het Recht gebogen, en verlaten de huizen, die zij tien dagen geleden wederrechtelijk betrokken hadden uit protest tegen het huisvestingsprogram der regering. Dozijnen trokken weg uit het Ivanhoehotel en de woordvoerder van de 300 mensen die het huis der hertogin van Bedford bezet houden, kondigden aan, dat zij Vrijdag zouden weggaan in de hoop op een humane behandeling door de autoriteiten.

KOPIJ PER DEURWAARDER.

De Alkmaarse correspondent van Het Parool schrijft:

Het ex-illegale dagblad „De Vrije Alkmaarder", dat het gebouw van het „Dagblad van Noord-Holland" na de bevrijding toegewezen kreeg, ondervindt van de directie en een deel van het personeel van laatstgenoemd blad stelselmatige tegenwerking.

Het doel van deze gedragslijn is „De Vrije Alkmaarder" te dwingen het gebouw te ontruimen. Niet alleen door sabotage van het af te leveren werk — verwisseling van koppen en legio zetfouten — maar zelfs door het aanleggen van een soort censuur op de kopij wil men het oud-illegale blad dwars zitten.

Wanneer de bedrijfsleiding een stuk kopij in handen krijgt, waarin naar haar smaak ongewenste opmerkingen voorkomen, gaat zij er mede naar den directeur, die de redactie van „De Vrije Alkmaarder" doodleuk te kennen geeft, dat bedoeld stuk niet gezet wordt.

Hierop hebben de vrije Alkmaarders iets gevonden. Ze laten deze geweigerde kopij nu per deurwaarder bij de directie van het bedrijf bezorgen, die zich niet durft verzetten tegen het in naam der wet gegeven bevel tot uitvoering van de opdracht. Ongetwijfeld een novum in de Nederlandse journalistiek.

Nieuw Ministerie van Defensie in Engeland

Maatregelen tot versterking

Over de reorganisatie van het Engelse cabinet waarover wij onlangs schreven, vernemen wij nog het volgende:

Wat de vorming van het nieuwe ministerie waarin Oorlog, Luchtmacht en Marine zijn gecoördineerd, betreft, de minister-president zal verantwoordelijk blijven voor de defensie en voorzitter worden van de defensie-commissie, waarvan de ministers van defensie, justitie, binnenlandse zaken, oorlog, luchtmacht, marine, arbeid en bevoorrading lid zijn.

De reorganisatie is bekend gemaakt in een regeringsrapport dat zegt, dat de wijziging berust op de logische ontwikkeling in de laatste 40 jaar. De bezetting van het cabinet zal van 20 tot 18 worden teruggebracht. Ook de positie van de ministers van oorlog, luchtmacht en marine zal gewijzigd worden: zij maken geen deel meer uit van het cabinet, ofschoon zij hun rang behouden. De nieuwe minister van defensie zal de richtsnoeren van de defensie-commissie ten uitvoer leggen. Volgens de nieuwe regeling blijft het mogelijk dat in tijd van oorlog de minister-president de functie van minister van defensie overneemt. De defensie-commissie zal de taak vervullen welke tot 1939 de commissie voor de verdediging van het imperium vervulde.

Met betrekking tot de verdediging van het gemenebest zegt de regeringsverklaring, dat zal worden uitgegaan van het standpunt van regionale associatie. De ligging van de gebieden bepaalt grotendeels welke problemen de afzonderlijke leden van het gemenebest aangaan. Regionale vraagstukken zullen in de eerste plaats in het gebied zelf worden bestudeerd. De regering heeft voorgesteld in de hoofdsteden van de dominions verbindingsofficieren aan te stellen, die zullen samenwerken met de plaatselijke hoofden van de generale staf.

Tevens is voorgesteld, dat de regeringen van de Dominions verbindingsofficieren in Londen benoemen. De voorstellen hebben bij de besprekingen te Londen in het agelopen voorjaar een gunstig onthaal gevonden. De regeringen van de Dominions bestuderen thans de nadere biezonheden en er is reden te veronderstellen, dat de voorstellen in hoofdzaak aannemelijk zullen blijken. De regionale organisatie zal goed passen in eventueel door de Verenigde Naties in het leven te roepen regionale schema's, waarbij dan de leden van het gemenebest zullen samenwerken metandere landen in bepaalde delen der aarde.

Men overweegt geen wijziging in de samensteling van de commissie van chefs van de generale staf. Deze commissie blijft verantwoordelijk voor de militair-strategische organisatie, de plannen waartoe aan de defensie-commissie worden voorgelegd.

NIEUWS VAN OVERAL

NAZIE-PRIESTERS.

In Engelse bladen kan men lezen, dat het Episcopaat in de Britse bezettingszone van Duitsland geweigerd heeft, ontnazie-ïngscomité's" in te stellen (dus zg. zuiverings - commissies voor priesters). De reden hiervan is, dat de weinige priesters, die lid of sympathisant der NSDAP waren, reeds in 1945 direct uit hun ambt verwijderd zijn.

Het Aartsbisdom Keulen met meer dan 2000 priesters (relatief het hoogste aantal van de ca. 25000 priesters van Duitsland) had slechts 2 „onzuivere" geestelijken.

OP ZOEK NAAR NAZIE'S.

Het Departement van Buitenlandse Zaken der Verenigde Staten bericht, dat een Noordamerikaans schip op weg is naar Zuidamerika teneinde andere Amerikaanse republieken behulpzaam te zijn bij de deportatie van personen, die geclassificeerd zijn als ongewenste Nazie's en wier uitwijzing door de betrokken landen wordt gewenst. Het schip, dat accomodatie heeft voor 900 passagiers, zal Argentinië, Uruguay, Paraguay, Brazilië, Colombia, Mexico en Cuba aandoen.

NEDERLANDSE DELEGATIE NAAR VERENIGDE NATIES VERGADERING.

Bij Koninklijk Besluit zijn op voordracht van den Minister van Buitenlandse Zaken in de delegatie, welke Nederland zal vertegenwoordigen in het tweede gedeelte van de eerste algemene vergadering van de Verenigde Naties, welke op 23 October te New York zal bijeenkomen, benoemd:

Als vertegenwoordigers:

Mr. C. G. W. H. baron van Boetzelaer van Oosterhout, Minister van Buitenlandse Zaken, hoofd der delegatie.

Mr. E. N. van Kleffens, Minister zonder portefeuille, Nederlands vertegenwoordiger i/d. Veiligheidsraad, plv. hoofd der delegatie.

Dr. J. H. van Reijnen.. Harer Majesteits buitengewoon gezant en gevolmachtigd Minister.

Mr. M. P. L. Steenberghe, oud-Minister van handel.

Mr. J.A. W. Burger, lid Tweede Kamer.

Als plaatsvervangende vertegenwoordigers:

Mr. Dr. L. J. C. Beaufort Rector R.K. Gymnasium te Venray, buitengewoon hoogleraar aan de R.K. Universiteit te Nijmegen.

Mr. W. C. Beucker Andreae, raad adviseur honorair Departement van Buitenlandse Zaken.

Mr. N. S. Blom, oud-directeur van Justitie in Nederlands-Indië.

Mej. Dr. G. H. J. van der Molen, privaat-docente aan de Vrije Universiteit te Amsterdam, presidente van de commissie voor oorlogspleegkinderen.

Mr. E. M. J. A. Sassen, lid Tweede Kamer.

Als deskundigen:

Jhr. A. Th. Baud, Nederlands-Indische hoofd-ambtenaar.

Jhr. Mr. G. Beelaerts van Blokland, gezantschapssecretaris te Washington.

R. Fack, gezantschapssecretaris tweede klasse.

Jhr. Mr P. M. van Karnebeek laatstelijk hoofd van de militaire missie te Wenen.

W. P J. Koper, vice-voorzitter handelsafdeling van het Netherlands Shipping and Trading.

Mej. Mr. M. Z. N. Witteveen, oud-ambtenares aan het secretariaat van de Volkenbond.

Als perschef:

Dr. N. A. C. Slotemaker de Bruïne, directeur Netherlands Information Bureau te New York.

Als secretarissen:

Mej. Dr. A. F. W. Lunsingh Meijer, commies aan het departement van Buitenlandse Zaken.

Jhr. Mr. J. L. R. Huydecoper, gezantschapsattaché.



Dit is de voetbalploeg van de K.S.C. met haar leiders, welke in November as. naar Caracas hoopt te gaan. Hedenmiddag speelt het elftal tegen de Colombianen om zich te oefenen.

Speciale Stichting wil handel en nijverheid in gehele koninkrijk bevorderen.

Baron van Boetzelaer leidt Nederlandse afvaardiging naar Verenigde Naties.

J. Verschoor tot Directeur KNSM benoemd.

WEER TOEGELATEN.

Het is gebleken dat Amerikaanse en andere dollar waardepapieren wederom toegelaten zijn voor de handel op de Amsterdamse Beurs, toen de Nederlandse Bank Vrijdag algemene toestemming gaf voor de verkoop van dergelijke waardepapieren. De verkoop aan effectenhandelaren door Nederlandse privébezitters zal toegelaten worden op voorwaarde dat de waardepapieren in de Verenigde Staten binnen twee weken door de effectenhandelaren verkocht worden.

Deze waardepapieren kunnen alleen afgeleverd worden aan Amerikaanse kopers als zij vergezeld zijn van een certificaat van de Nederlandse Bank waaruit blijkt dat de verkoop door particuliere eigenaren niet langer dan 2 weken geleden geschied is. De voorwaarden bepalen dat de opbrengst gestort zal worden bij de Nederlandse Bank, waar het voor de Nederlandse verkopers in bewaring gehouden wordt en waardoor de Nederlandse Regering verzekerd is van het gebruik van de buitenlandse deviezen, die door de verkopers zijn vrijgemaakt (Amsterdam, Aneta, 17.10).

DIRECTEUR K.N.S.M.

De aandeelhouders vergadering van de K.N.S.M. heeft Donderdag de benoeming van den Heer J. Verschoor tot Directeur van de K.N.S.M. goedgekeurd (Amsterdam, Aneta).

BEEL NEEMT WAAR.

De Voorzitter van de Ministerraad, Dr. Louis J. M. Beel. heeft tijdelijk Buitenlandse Zaken op zich genomen, zolang baron van Boetzelaer, als Hoofd van de Nederlandse delegatie in de Verenigde Staten vertoeft om de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties bij te wonen (Den Haag, Aneta).

PRINS BERNHARD ONGESTELD.

Zijne Koninklijke Hoogheid Prins Bernhard zal voor een paar dagen ter observatie voor een maagkwaal in het ziekenhuis opgenomen worden. Deze is niet van ernstige aard (Den Haag, Aneta, 17.10).

WEGENS ECONOMISCHE COLLABORATIE.

Het Bizonder Gerechtshof heeft Arnaud Baron van Hardenbroek van Ammerstol veroordeeld tot 1 jaar gevangenisstraf voor „economische collaboratie" met de Duitsers. De beschuldigde voorzag de Duitse luchtmacht van cantines en barakken (Amsterdam, Aneta, 17.10).

KLM-DIENST OP ZUID-AMERIKA.

Er zullen nog 5 proefvluchten tussen 18 October en 15 November door de KLM naar Zuid-Amerika gemaakt worden. De route Amsterdam — Buenos Aires, een afstand van 12.000 km. zal in 58 uur afgelegd worden, via Lissabon, Natal, Rio de Janeiro, Sao Paulo.

De actuele vliegtijd is 38 uur. De KLM is van plan om binnenkort een geregelde dienst naar Zuid-Amerika te openen (Amsterdam, Aneta, 17.10).

VERBETERING VETTEN-POSITIE.

Volgens het wekelijkse Rotterdamse olie en vetten markt rapport zal binnenkort een verbetering in de vettenpositie merkbaar zijn als de verwachte scheepsladingen van Argentinië aankomen zoals verwacht wordt. Nederlands deelneming in de walvisserij is eveneens een zeer belangrijke factor (Amsterdam, Aneta, 17.10).

BLAAUBOER GEDECOREERD.

De assistent vloot-attaché van de Nederlandse Ambassade te Washington, J. Blaauboer, ontving Donderdag het Kruis van Verdienste met de rang van legionair. De plechtigheid had plaats in het gebouw van het Departement van de Vloot. In de citatie stond o.m. dat deze hoge Noordamerikaanse onderscheiding was verleend voor buitengewoon verdienstelijk gedrag bij het verrichten van uitzonderlijke diensten aan de Verenigde Staten; wegens onvermoeide diplomatieke inspanning en door de volkomen samenwerking was Blaauboer een bevorderaar van de sterkere banden tussen de Verenigde Staten en Nederland gedurende de oorlog. De decoratie werd door vice-admiraal Thomas B. Inglis uitgereikt (Washington, Aneta).

ARGENTINIË WIL NEDERLANDS STAMBOEKVEE.

Ambtenaren van het Ministerie van Landbouw hebben besprekingen gevoerd met de Argentijnse Landbouwcommissie die gedurende enkele weken in Nederland is om de mogelijkheid te onderzoeken Nederlands stamboekvee aan te kopen voor de Argentijnse boeren.

De conferentie besloot dat Nederland Argentinië kan voorzien van bijna alle gewenste stamboekvee. Een landbouwer uit Argentinië heeft reeds onderhandelingen gevoerd voor de aankoop van levend vee.

De Argentijnse landbouwondernemingen zouden het volgens de Argentijnse afgevaardigden, zeer op prijs stellen bekwame Nederlandse boeren in hun land te zien. Het bezoek aan Nederland werd vooral ondernomen met het oog op de versterking van de economische betrekkingen van beide landen (Amsterdam, Aneta).

VERLOREN UREN.

Het Centraal Bureau voor Statistiek heeft gepubliceerd dat gedurende de eerste zes maanden van dit jaar 590.000 uren door staking verloren gingen. Er waren 124 stakingen. Het ergste was de zeeliedenstaking waarbij 236.200 uren verloren gingen. In de metaalindustrie gingen 186.000 uren verloren (Amsterdam, Aneta).

BESCHEIDENHEID.

De Nederlandse voorstellen over annexatie van Duits grondgebied zijn overhandigd aan den Britsen Minister van Buitenlandse Zaken, Ernest Bevin. Deze voorstellen zouden volgens den Londensen correspondent van het Algemeen Handelsblad grondig verschillen van de door Prof. Schermerhorn geformuleerde.

De huidige regering is veel bescheidener en spreekt niet over evacuatie van de bevolking. De te naasten gebieden omvatten stukken van het Reichswald, het mijndistrict ten Oosten van Limburg en in het Noorden slechts enkele grenscorrecties.

Het aantal onder Nederlandse souvereiniteit komende Duitsers zou maximaal 500.000 bedragen (Den Haag, Aneta).

BEVORDERING VAN HANDEL EN INDUSTRIE.

Ingesteld is een Stichting voor Onafhankelijke Handel en Industrie bestemd om in Nederland en de Overzeese Gebiedsdelen handel en industrie te bevorderen (Den Haag, Aneta).

„WINST VAN „DE BIJENKORF".

De „Bijenkorf" maakte in 1944 een winst van 590.223 gulden tegenover 575.578 gulden in 1943. Waarschijnlijk zal 5% dividend op de gewone aandelen worden uitgekeerd over 1944. Eenzelfde dividend kan voor 1945 worden verwacht, ondanks het feit, dat in dat jaar de handel sterk achteruit is gegaan. Een verbetering in de voorziening van goederen is duidelijk merkbaar, maar het voornemen van de regering om de winstmarge te verminderen zodat de kleinhandelprijzen 10% goedkoper worden. Hieronder zou natuurlijk het winstcijfer over 1946 lijden. (Amsterdam, Aneta).

MILITAIRE SAMENWERKING MET BELGIË.

Minister Fiévez is Dinsdag naar Brussel vertrokken voor een bezoek van twee dagen, teneinde met hoge Belgische autoriteiten overleg te plegen inzake de Nederlandse plannen voor samenwerking tussen het Nederlandse en het Belgische leger (Den Haag, Aneta, 16.10).

DE SUIKERBIETENOOGST.

De suikerbieten, die wel vertraagd was door het slechte weer, overtreft de verwachtingen, zowel wat quantiteit als qualiteit van de suiker betreft. Men verwacht dat ook de veevoeder situatie verbeteren zal. (Aneta)

Indonesië.

SJAHRIR TERUG.

Sjahrir is Donderdag in Batavia teruggekeerd van zijn reis naar Djokjakarta waar hij de bijeenkomst van het volledige cabinet ter bespreking van de wapenstilstand bijwoonde. Men is overeengekomen dat de Republikeinse Regering de voorwaarden van de wapenstilstand getrouw uit zal voeren terwijl de voorwaarden waarop door de Republikeinse militaire autoriteiten aangedrongen werd in de wapenstilstands-overeenkomst op te nemen, overgelaten zullen worden om op een hoger politiek niveau behandeld te worden.

Deze cabinet-bijeenkomst werd bijgewoond door Soekarno, Soedirman en andere hooggeplaatste republikeinse militaire autoriteiten. Sjarifoedin zal de plaats innemen van Soedarsono in de wapenstilstands commissie (Batavia, Aneta, 17.10).

CHINESE MISSIE NAAR INDIË.

Woensdag verwacht men te Batavia de Chinese Regeringsmissie die onder leiding staat van Li Ti Tsjoeng, gewezen Chinees Ambassadeur in Den Haag. Deze missie heeft geen politieke betekenis, maar is alleen bedoeld als bewijs van de belangstelling der Chinese regering voor haar landgenoten in Java en Sumatra, die onder zeer moeilijke omstandigheden leven. De missie omvat twee adviseurs en twee secretarissen en zal een bezoek brengen aan de geallieerde gebieden in Java, Sumatra en de Grote Oost (Batavia, Aneta, 16.10).

UIT ONS CARAÏBIË

TWEE AFDELINGEN.

Gezien het groeiende belang van de Caraïbische en Middenamerikaanse gebieden heeft het Noordamerikaanse Departement van Buitenlandse Zaken besloten, twee afzonderlijke afdelingen te belasten met de zaken betreffende deze gebieden. De Caraïbische Zaken staan onder leiding van Williard Barber en de Middenamerikaanse en Panamese onder Robert Newbegin (Washington, Aneta, 17.10).

De Nederlandse pers over Neurenberg

„Trouw" Schrijft.

„Want het Neurenbergse vonnis berust niet op een aan de bedreven wandaden voorafgegane wettelijke strafbepaling.

Aan het materieel gerechtigheidsgehalte van de uitgesproken vonnissen behoeft niet te worden getwijfeld. Deze mensen krijgen niet meer, eer minder dan ze verdienen.

Maar het is een proces geweest, dat niet geboren is uit een evenwichtige rechtsorde. Het is geboren uit de overwinning van den een; uit de nederlaag van den ander.

Dat is het zwakke element in dit proces. Dit maakt dan ook, dat het voor het Duitse bewustzijn niet aannemelijk is. Daarom overtuigt het de Duitsers niet van schuld. Men ziet er niet den rechter, men ziet er den overwinnaar in aan het woord.

Dit is de cru van dit proces, dat men zal menen, dat hier de overwinnaar de vijandelijke overwonnen staatsleiding afslacht. Materieel is dat stellig niet het geval. Formeel lijkt het echter op deze overwonnen barbarij uit een ver verleden.

De voortreffelijke, juridisch zuivere behandeling ten processe heeft naar ons besef veel van dit nadeel te niet gedaan.

Maar het blijft bestaan.

Dit proces is eigenlijk alleen goed mogelijk in een voldragen internationale rechtsorde. Het is als het ware een vooruitgrijpen daarop.

En zie, wij zijn daarvan heden ten dage verder verwijderd dan ooit.

Dat maakt het Neurenbergse proces tot een gevaarlijk precedent.

De anti-climax is al aan de gang."

De Nieuwe Nederlander (C.H.) zegt over Neurenberg:

In Nederland zullen er mensen zijn, die er op wijzen, dat Blokzijl hier tot de zeer weinigen behoort aan wie het doodvonnis voltrokken werd, terwijl zijn Duitse collega Fritzsche juist één van de drie vrijgesprokenen is. Hun vergelijking gaat echter niet op. Fritzsche sprak in opdracht van regering van eigen land, Blokzijl was één der gevaarlijkste van de klein formaat verradertjes, die de Nazies hier voor zich hebben weten te winnen: Fritzsche was slechts een klein bediendetje tussen de figuren, die in Neurenberg terecht stonden.

Er dringt zich op dit ogenblik aan ons echter een andere vergelijking op. Het proces te Neurenberg was een machtig stuk werk. Vele maanden lang hebben de bekwaamste opsporingsambtenaren en juristen er aan gewerkt opdat het zou worden tot een machtig monument van gedegen documentatie, dat tot in verre toekomst zou oprijzen als een waarschuwing aan allen, die opnieuw vervallen mochten in de dwalingen der veroordeelden.

In Nederland daarentegen maakten de processen tegen Mussert en Blokzijl slechts een pover figuur omdat tijdens de zittingen slechts weinige aspecten van hun schuld, en dan nog betrekkelijk vluchtig, werden besproken.

In Neurenburg richtte men de aandacht in de eerste plaats op de schuld, die verdachten middels andere — onder hun invloed staande personen op zich hadden geladen.

In Nederland beschouwde men in hoofdzaak slechts de povere persoonlijk-begane misdaden der verdachten.

Het Parool (lib.) schrijft onder de kop „Kaste-Justitie" het volgende:

Indien men de lijst der vonnissen nagaat, merkt men onmiddellijk, dat de uitspraken in twee categorieën uiteenvallen: vrijwel alle nazies zijn ter dood veroordeeld; vrijwel allen die behoorden tot het oude Duitse regime, tot de voor-Hitleriaanse reactie, zijn tot gevangenisstraf veroordeeld of zelfs vrijgesproken. Men heeft de Duitse schuldigen in twee porties gehakt: de parvenu's van de politiek worden afgemaakt; de gezeten reactie wordt gespaard.

Maar waarom het Duitse volk schuldig verklaren, indien men de voornaamste exponenten van de militaristische reactie vrij spreekt?

Men veroordeelt nu eenmaal geen rijksweerofficier, geen grootfinancier, geen jonker als Von Papen. Het is een consequente voorzetting van de slappe zuivering die in de Westelijke zones is toegepast en ze heeft als zodanig nog gevolgen. Kan men een kleinen ambtenaar, die pg. was, vervolgen, indien men de grote mannen vrij laat die van het regime zo oneindig veel meer geprofiteerd hebben? Een dergelijke kaste-rechtspraak heeft ook nog haar politieke consequenties, want Rusland zal niet nalaten te constateren, dat de kasten-verbondenheid zich over de grenzen uitstrekt en zelfs de scheidingslijn tussen overwinnaars en overwonnenen doorbreekt. Men had niets beters kunnen bedenken om het wantrouwen van de Russen aan te wakkeren en zelfs zij die menen dat de Russen hun wantrouwen exploiteren om diplomatieke voordelen te behalen zullen erkennen, dat men hun thans de beste argumenten voor die politiek in de handen gespeeld heeft.

De drie vrijgesprokenen kunnen inmiddels een rompcabinet gaan vormen, dat de komst voorbereidt van een nieuwen Messias — hopenlijk eentje die wat voorzichtiger is.

CURAÇAO

NAAR NEDERLAND.

Met ss. „British Marshall".

Johannes Gerritsma, Floris Reinoud Koster, Abraham W. Rush, Douwe de Boer.

Met ss. „Perna".

Gerrit van der Horn.

Met ss. „Auricula".

Wildrink Harm Rozenboom, Frans David Jansen, Lammert Haverkamp, Pieter Franciscus van der Leelie, Hermanus Groot, Hendrik Hofhuis.

SCHEEPSBERICHTEN.

18 October.

Purdue Victory naar Rotterdam; Manto van La Guayra.

19 October.

Notos van Aruba; Evelyn naar Bonaire.

SPECIALE KLM-VLUCHTEN

Morgen 20 October zal een aantal afgevaardigden uit Nederland en Brits-Indië per speciale DC-4 van de KLM van Amsterdam naar New York vliegen ter bijwoning van de Algemene Vergadering der Verenigde Naties op 23 October.

Van 6 November af zullen KLM-DC-4's om de drie weken speciale vluchten van Amsterdam naar New York maken ten behoeve van de Herstel-Organisatie.

SERVICE CENTRALE DOOR KWAAK GEOPEND.

Laurens Kwaak, die 32 jaren lang in alle Middel- en Zuidamerikaanse landen (behalve Peru) werkte en in Mei jongstleden Curaçao verliet, schrijft ons, dat zijn Service Centrale en Informatiebureau is geopend.

In ons blad van 25 April jl. schreven wij al uitvoerig over dit kantoor, dat thans gevestigd is Frederik Hendriklaan 202, 's-Gravenhage (eindpunt lijn 10). Kwaaks kantoor staat ook ten dienste van hen, die hier wonen en in Nederland inkopen willen doen, kranten of tijdschriften willen abonneren, bloemen op een bepaalde dag willen laten bezorgen e.d.

DIRECTEUR GENERAAL VAN P.T.T. SPRAK

Onder auspiciën van het Algemeen Nederlands Verbond en het Koninklijk Instituut van Ingenieurs heeft de heer L. Neher, Directeur Generaal der P.T.T. in Nederland gisteravond in het Cultuurcentrum gesproken over „De P.T.T. in algemeen Rijksverband". Zijne Excellentie de Gouverneur en enkele tientalien belangstellenden luisterden naar den spreker, nadat Ir. Joannes F. Groote hem had ingeleid.

De spreker splitste zijn rede in twee gedeelten. In het eerste deel gaf hij meer een technische uiteen zetting van het bedrijf in Nederland. In het tweede deel behandelde hij voornamelijk het psychologisch aspect, waarbij hij verschillende goede raadgevingen aan de hand deed om het personeel het best voor de taak geschikt te maken.

Men moet natuurlijk weten op welke wijze men de beste mensen op de meest verantwoordelijke posten brengt, zonder altijd de anciënniteit in aanmerking te nemen. Zonder ons Postkantoor speciaal te noemen wees de heer Neher erop dat het van belang is, dat post, telegraaf en telegrafie goed gehuisvest zijn in behoorlijke localiteiten. De verschillende diensten op Curaçao werden door den heer Neher goed bevonden. Hij wees er echter op hoe een en ander nog verbeterd kan worden door een beter contact tussen de verschillende rijksdelen.

Uit de lezing bleek overigens hoe uitgebreid de diensten van de P.T.T. in het moederland zijn en op welke wijze ernaar gestreefd wordt de rechtspositie van het personeel te verbeteren. Het gaat immers niet aan, dat men de mensen een degelijke scholing geeft om hen later naar particuliere bedrijven te zien overlopen. Aan het slot van de avond sprak Dr. Wybojan Goslinga nog om namens het A.N.V. den spreker dank te zeggen. Dr. Piet A. Kasteel voerde bovendien het woord, vooral om den heer Neher hulde te brengen voor zijn kranige houding tijdens de oorlog.

Naar wij vernemen heeft de heer Neher hedenmorgen Curaçao verlaten, op het vliegveld uitgeleide gedaan door de heren Ir. Carel A. Willemse, hoofd van de Landsradio- en Telefoondienst; en den heer Frits J. J. Corver, Gouvernements-secretaris.

VERKEERS-ONGEVALLEN.

Een ernstig verkeersongeval had plaats tussen twee personenauto's op de Van Eyck van Voorthuizenweg. Beide auto's werden vrij ernstig beschadigd. Eén der inzittenden die een arm buiten het portier had raakte hiermede bekneld tussen de auto's waardoor deze arm brak.

De bestuurder van de ene personenauto maakte naar links een kleine bocht waardoor hij in aanrijding kwam met de juist aankomende andere personenauto.

Een aanrijding vond plaats in de Bredestraat (O.B.) tussen een stilstaand motorvrachtrijtuig en een presonenauto. Van de personenauto werd het rechtervoorspatscherm en rechtertreeplank ingedeukt.

De bestuurder van de personenauto week te veel naar rechts uit voor een tegenligger, waardoor hij met de rechterzijde tegen de stilstaande vrachtwagen aanreed. Op het moment van de aanrijding heerste er druk verkeer.

Op de weg naar het Portugezenkamp te Suffisant reed de bestuurder van een personenauto door een afrastering van een plantage.

De afrastering werd over een lengte van ongeveer tien meter vernield. Op de plantage werden vijf bananenbomen vernield. De bestuurder van de personenauto zou plotseling moeten hebben uitwijken voor een kind dat de weg overstak.

Op de Plantage Jan Thiel reed een personenauto door de afrastering behorende bij die Plantage. Zowel auto als afrastering werden licht beschadigd. Oorzaak: Onbekend zijn met de weg.

SPORT

K. LOTSY CHEF DE MISSION.

Het N.O.C. heeft zijn bestuurslid Karel Lotsy, die in 1936 door zijn tactisch optreden als chef de mission zoveel wist bij te dragen tot het Nederlandse succes bij de Olympische Spelen, bereid gevonden ook in 1948 zowel voor de Olympische Winterspelen te St. Moritz als voor de Olympische Spelen te Londen de taak van chef de mission op zich zullen door het N.O.C. gelden bezitter en oud-Olympisch kampioen Pahud de Mortanges als algemeen leider. Op korte termijn zullen door het N.O.C. geden beschikbaar worden gesteld voor de oefening van de sportbonden voor 1948. De Olympische dag zal op 22 Juni a.s. in het Amsterdamse Stadion worden gehouden.

K.S.C.

Voetbal: Zaterdag 16 uur KSC-elftal tegen Colombiaans elftal. Zondag 16.15 uur Republiek tegen Dosko (competitie).

Honkbal: Zondag 10 uur Quisqueya tegen Lucky Strike.

Korfbal: Zondag 10 uur Yes tegen Bito (kampioene 1946) op Sta. Rosa. Na afloop uitreiking van prijzen.

FINALE TENNIS.

Hedenmiddag wordt in het tennistournooi op de banen van de C.S.C. de finale herenenkel gespeeld tussen Curaçao's kampioen Norman M. Chumaceiro en Carlos Lopez van Venezuela. Dit wordt ongetwijfeld een der meest interessante wedstrijden van het tournooi.

Morgenmiddag vindt de eindwedstrijd heren-dubbel plaats tussen Aries en Williams van Jamaica en Lopez en Morales van Venezuela.

WIE VLIEGT ER MEE NAAR DE MAAN?

In Amerika is men druk bezig een reis naar de maan voor te bereiden. Robert L. Farnsworth, voorzitter van de Amerikaanse „Maatschappij der Vliegende Pijlen", knutselt een toestel in elkaar, dat per uur 40.000 km. gaat afleggen! Met dit aardig gangetje hoopt hij in negen en een half uur onze trouwe Wachter te bereiken!

Wie zin heeft om mee te gaan, kan zich bij den heer Robert L. Farnsworth opgeven!

VAKBOND HULDIGT BISSCHOP

Aan Mgr. B. J. Sheil, hulpbisschop van Chicago, werd op het Congres der C.I.O. een van de twee grote arbeidersorganisaties van de Verenigde Staten, hulde gebracht als „een van hen, die buitengewone diensten hebben bewezen in de zaak van economische en politieke democratie op gebied van ras-betrekkingen". De Secretaris van C.I.O. overhandigde den Bisschop een gedenkpenning. Deze overhandiging had plaats bij de inwijding van de nieuwe gebouwen der Vereniging van Transportbedienden.)Cip).

-: Straatnamen :-

door

M. D. LATOUR O.P.

1. Jacob Beck straat.

De naam Beck komt nog al eens voor op de lijst van Curaçaose Gouverneurs (respectieve Directeurs). Mathias Beck was vice-gouverneur van Curaçao onder Stuyvesant van 1659 (onzeker) tot 1664, het paar dat Stuyvesants gouverneurschap over deze eilanden eindigde. Daarna bleef Beck nog gouverneur van 1664—1668. Zijn broer Willem volgde hem op ad interim tot 1669, toen de officiële opvolger, Lodewijk Boudewijn van Berlicum, hier aankwam, maar reeds het jaar daarop overleed. Nogmaals is Willem Beck gouverneur ad interim in 1670 tot 5 Augustus van dat jaar. Op die datum nl. arriveerde zijn opvolger Dirk Otterinck.

Mr. Jacob Beck, naar wien een onzer nieuwe straten genoemd is, verkreeg het oppergezag over deze eilanden op 28 Juli 1704. Tot 1700 kapitein van de burgerwacht op Curaçao, was hij hier geen vreemdeling. De toestand, waarin hij onze eilanden aantrof, was niet rooskleurig. De compagniesplantages verkeerden in vervallen toestand en de veeteelt op Aruba en Bonaire bevond hij verwaarloosd. De ommuring van Willemstad (de Punda) was niet vodoende sterk en kon geen zware vijandelijke aanval verdragen; bovendien was de Punda zo vol gebouwd, dat uitbreiding van de stad absoluut noodzakelijk was. Hij kreeg hiertoe verlof van Nederland, maar gebrek aan financiën dwongen hem het uitleggen van de vesting tot betere tijden uit te stellen.

Hetzelfde gebrek aan bouwruimte in de stad bracht hem waarschijnlijk op de gedachte de mensen aan de Overzijde (Otrabanda) huizen te laten bouwen. Tot dan toe hadden daar slechts enkele slavenhutten gestaan. Becks voorstel, door de Heren X goedgekeurd, leidde tot de uitgifte van veertien erven van zestig voet breedte op Otrabanda. Particulieren mochten daar een huis op zetten van één verdieping. Latere Directeuren hebben eveneens verlof gegeven aan particulieren om zich op Otrabanda een huis te bouwen, maar nooit mochten de huizen hoger zijn dan één verdieping, want ze lagen in het schootsveld van de kanonnen van het fort.

Men kan Mr. Jacob Beck dus met recht beschouwen als de stichter van de stadswijk Otrabanda.

In 1708 vroeg hij ontslag om redenen, die niet geheel duidelijk zijn. Het schijnt, dat hij zelf als reden opgaf zijn zwakke gezondheid. Zijn verzoek werd ingewilligd en op 31 Augustus 1709 vertrok hij van Curaçao met het schip 't Casteel Elmina, dat wegens slecht weer te Bergen in Noorwegen moest binenlopen, waar Beck overleed. Na een half jaar werd hij opgevolgd doo zijn broer Abraham Beck, die echter reeds op 31 October 1710 overleed.

Er is nog een vijfde Beck op Curaçao werkzaam geweest, Balthazar Beck, die onder gouverneur Nicolaas van Liebergen agent was van het asiento.

2. Jan van Campen stra.t

Over Directeur Jan Claessen van Campen is niet zo heel veel bekend. Hij is Commandeur (Gezaghebber) geweest van Sint Maarten en heeft er zoutpannen aangelegd. Hoe lang hij daar gewerkt heeft, kan ik nergens vinden, maar op 16 Juni 1635 kwam hij op Curaçao aan als zoutexpert en verder als autoriteit op maritiem en economisch gebied. Ook op Bonaire heeft hij onmiddellijk de mogelijkheid voor het aanleggen van zoutpannen overwogen. Hij voegde verschillende cultures in op Curaçao, was „equipagemeester' in dienst van Joannes van Walbeek en schijnt een in alle opzichten bruikbaar, bekwaam en handig ambtenaar geweest te zijn. Volgens de Encyclopedie van Nederlands West Indië werd hij Directeur van deze vilanden in 1642, doch zijn instructies, gegeven „aan de respectieve kapiteinen in West-Indië kruisende" en daterend van 1641, wijzen er op, dat hij hier zeker al een jaar eerder de hoogste machtspositie bekleedde.

In 1643 werd hij opgevolgd door den beroemden Stuyvesant. Deze vertrok in 1644 met zijn verwond been, zorgvuldig geteerd tegen infectie, naar Nederland en schijnt van Campen als voorlopig plaatsvervanger te hebben aangesteld.

Nergens blijkt, dat deze aanstelling ooit door Heren XIX werd bekrachtigd; wel weten we, dat in 1647, bij de terugkeer van Stuyvesant, Lucas Rodenburch officieel als vice-directeur werd aangesteld, terwijl Stuyvesant naar Nieuw Nederland (New York) vertrok.

3. Van Beuningen straat.

Jonathan vbn Beuningen, sedert 17 Mei 1714 commandant van de troepen op Curaçao, werd bij het overlijden van Directeur (Gouverneur) Jeremias van Collen op 8 Januari 1715 eerst provisioneel en een jaar later voor vast benoemd tot diens opvolger. Reeds onder Van Beek, den voorganger van Jacob Beck (1700—1704), was er door de Heren XIX op aangedrongen bij het bestuur van Curaçao, om wat meer acht te geven op de Compagniesplantages. Het merkwaardige feit deed zich nl. voor, dat de particuliere plantages op onverklaarbare wijze stuk voor stuk in omvang schenen toe te nemen, terwijl de Compagniesplantages op even onverklaarbare wijze stuk voor stuk schenen in te krimpen. De Heren XIX vonden, dat daar in de letterlijke zin van het woord „paal en perk" gesteld moest worden aan die vreemdsoortige grensverschuivingen.

Verschillende gouverneurs achtereen waren daar blijkbaar niet in geslaagd. Het gelukte Van Beuningen inderdaad enkele plantages, die dreigden geheel van de kaart van Curaçao te verdwijnen, weer voor de Compagnie terug te krijgen. Andere plantages waren al zoveel maal van hand tot hand verhandeld, dat het ondoenlijk bleek de onwettige aangroeiingen weer terug te nemen. Men liet de eigenaars het land behouden, maar eiste er een belasting voor. In die tijd werd op Hato indigo verbouwd en men voerde nieuwe cultures in o.a. van kaneelboompjes en olienootjes. Deze laatste voerde men zelfs uit naar Nederland, waar ze op de markt kwamen als „sausemangelen" (Curaçaose amandelen) of „kausausjes" (curaçaosjes).

De grootgrondeigenaren, die helemaal niet in hun schik waren met het feit, dat hun plantages weer binnen de wettige perken werden teruggebracht, zochten naar een middel om den gouverneur weg te werken. Ze dienden een klacht in bij de Heren X dat hij het slavenschip "Unique Bontemport met 50 of 60 slaven had laten vertrekken, zonder de verschuldigde rechten te vorderen, en wel omdat de directeur zelf aandelen had in schip of lading. In Nederland had men echter waardering voor zijn optreden en na drie jaar werd zijn directeurschap eenvoudig weer verlengd, ondanks alle verdachtmaking.

Op Curaçao trachtte men hem echter op alle mogelijke manieren het leven zuur te maken; zelfs meende hij, dat er bij een feestelijke gelegenheid met scherp op hem geschoten was.

Van Beuningen was het directeurschap hartgrondig moe en vroeg zijn ontslag aan. Dit werd hem gegeven bij besuilt van 12 December 1719. Zijn broer, Mr. Jan van Beuningen, Heer van Darthuyzen en Vrijheer van Suylenburg werd in zijn plaats benoemd en nam 7 Juli 1720 het bestuur over.

4. Dirk Otterinck straat.

Dirk Otterinck werd bij besluit van 5 Augustus 1670 met de directie van Curaçao belast. Een mogie rol speelt dit heerschap niet in onze koloniale geschiedenis en het was waarschijnlijk een groet geluk voor Curaçao, dat hij reeds in 1673 overleed, juist enkeel weken vóór de overval van ons eiland door de Fransen. In de Nederlandse vertaling van de Histoire Philosophique etc. van Abbé Raynal, uitgegeven bij M. Schalekamp te Amsterdam in 1776 lezen wij:

„De Fransen, nadat zij tevoren den bevelhebber van de plaats hadden omgekocht, landden er (op Curaçao) in den jare 1673 met vijf of zeshonderd man. Dewijl het verraad ontdekt en de verrader gestraft was, werden zij door deszelfs opvolger gans anders ontvangen, dan zij verwacht hadden. Zij gingen te scheep met de schande van slechts hun zwakheid en de onbillijkheid van hun maatregelen getoond te hebben."

Dit is de korte samenvatting van een gebeurtenis, die enigszins duidelijker verdient beschreven dient te worden.

Op 14 Maart 1673 voerden de Fransen een landing uit op Curaçao bij de Caracasbaai onder leiding van De Baas, Gouverneur van Martinique. Jan Doncker. waarnemend Directeur na het overlijden van Otterinck, had onmiddellijk alels gedaan wat mogeijk was om het eiland te verdedigen, maar had niet veel plezier van zijn maatregelen, aangezien een gedeelte van de soldaten deserteerde en de bevelhebbende officier Balthasar Beck daardoor niet in staat was de landing van de Fransen te beletten.

In de morgen van Donderdag 16 Maart vertoonde de vijand zich op de berg Altena en het Stenen Pad (Pietermaaiweg). De kanonnen van het fort werden afgevuurd en de vijand verschool zich achter de Noordelijke helling van de berg en in de bossen aan het strand. Zondag 19 Maart lichtten de Fransen weer het anker.

Een verregaande slordigheid van den geschiedschrijver Teenstra is oorzaak, dat men jaren lang den verkeerden persoon van landverraad heeft verdacht. We lezen nl. in „De Nederlandsche West Indische Eialnden", 1836—1837, Deel II, blz. 37: „In het jaar 1672...... verklaarde Lodewijk XIV, koning van Frankrijk, de oorlog aan Holland. Tengevolge van dien kwam dan in het volgende jaar 1673 de Gouverneur van het Franse gedeelte van Santo Domingo, met name de Baas of de Bas, op Curaçao, na alvorens den Gouverneur van laatgenoemd eiland, Jan Doncker genaamd, volgens verklaring van Abt Raynal te hebben omgekocht, ofschoon dit door anderen voor laster wordt gehouden."

Het mooiste van het geval is, dat uit het boek van Raynal zonneklaar blijkt, dat Doncker niet omgekocht is geweest. Als er iemand is omgekocht ,zoals Raynal schijnt te weten, dan moet het Otterinck geweest zijn, de voorganger von Doncker. Raynal zegt met evenveel woorden, dat de Fransen door den opvolger van den verrader ontvangen werden op een wijze, die ze in het geheel niet verwacht hadden. De Fransen, die niet wisten, dat Otterinck juist enige weken geleden gestorven was, liepen hier dus lelijk in de val en in plaats van open poorten vonden ze een goed verdedigd fort. Dit verklaart dan ook heel goed, waarom de lafaard De Baas in paniek op de vlucht sloeg.

Blijkbaar vergist Raynal zich echter in de reconstructie van het geval als hij zegt: „Dewijk het verraad ontdekt en de verrader gestraft kas". Uit geen enkel document blijkt, dat er een verrader ontdekt, nog minder gestraft is. De nuchtere werkelijkheid is, dat Otterinck toevallig enkele weken tevoren gestorven was, het geheim van zijn verraad met zich meenemend in het graf.

Over den persoon van Directeur Dirk Otterinck is overigens zo goed asl niets bekend. (Zie „Lux", 2e Jg. bz. 35).

Ontvangen

Orthodox Missal, for priest and choir in English, The Divine Liturgy of St. John Chrysostom, with troparia and prokimena and the typika, Music composed by the Very Rev. Archpriest Joseph A. Havriliak.

Dit is een lange titel, op de eerste bladzijde van een merkwaardig boek. Het zal wel voor de eerste maal zijn, dat de gebeden en zangen welke in de eerste eeuwen der Christenheid ontstonden en voor een deel op naam van Johannes met de Gulden Mond staan, in Engelse versie met muziek zijn uitgegeven. Het is een missaal van de Russisch Orthodoxe kerk in de Verenigde Staten.

In het voorwoord zegt de componist, dat hij dit werk elke Zondag gebruikt. In het Engels dus. In een Russische kerk.

In tegenstelling tot het Westen, waar de gehele Liturgie in het Latijn gesteld is (de laatste tijd wordt onder groeiend rationalisme de vraag naar de landstaal groter), heeft het Oosten zich nimmer bekommerd om de talen. Behalve in Roemenië wordt echter overal wel een andere, maar steeds door het volk niet rechtstreeks verstane taal gebezigd. Men denkt niet aan een vraag naar de volkstaal. Het taalvraagstuk is vrijwel onbekend, zolang de Christen met het oog des geestes mysteriën schouwt die alle talen te boven gaan. Juist, omdat het vrij staat welke taal ook te gebruiken, heeft men bij gelegenheid wel eens een mis gezongen in Westeuropese talen. Ook in het Nederlands.

Nu blijkt, dat het in de Verenigde Staten nodig is een mistaal niet bestaat) naar het WesDat is een zeer belangrijk symptoom. Want dit wijst erop, dat Orthodoxen die overplant worden van het Oosten (waar het probleem cultustaal of volkstaal niet bestaakt) naar het Westen (waar dit probleem urgent is) meezwaaien met de rest en een zelfde drang leren kennen om wat aan woorden gezegd, gezongen of gefluisterd wordt tijdens de eredienst, ook intellectueel te begrijpen.

Dit boek met zijn prachtige gebeden en zangen in het Engels en op noten gezet (naar de oude melodie) is een van de belangrijkste symptomen uit de geschiedenis van het Christendom der laatste eeuwen. Ongemerkt passeert het. Maar de betekenis ervan is groter dan op het ogenblik is te voorzien.

De vorm der vertaling is geheel voor de Verenigde Staten, zoals blijkt uit het gebed „For the president of the United States and for all other civil authorities enabled by the American people, let us pray to the Lord".

De vorm is tevens bijgewerkt tot de moderne tijd, die anders dan Chrysostomus in zijn tijd, bidt: „For our armed forces on land and sea and in the air......" en „For travelers by sea, by land, and by air......"

Het boek is keurig, zij het met wat kleine letter, uitgegeven.

Het draagt het „imprimatur" van den Orthodoxen metropoliet van de Aleoeten en Noord-Amerika, Aartsbisschop Benjamin, die den patriarch van Moskou op het Westelijk halfrond vertegenwoordigt.

Niet onbelangrijk is de mededeling uit het voorwoord, dat deze uitgave mede het licht zag in verband met het aantal bekeringen tot deze kerk. Men herinnert zich hoe wij korte tijd geleden meldden, dat ook in Nederland zich de laatste tijd zulke bekeringen zich voordoen.

Proceedings of group meetings and official statements of the Confraternity of Christian Doctrine, uitgave St. Anthony's Guild Press, Paterson N.J.

Belangrijke referaten over het apostolaat op elk mogelijk terrein. Hoe parochieleven te stimuleren, de belangen der R.K. Universiteit te bevorderen, cursussen in de bijbel te geven, wat op ziekengebied te doen, onderwijs, kinderzorg, apologetiek voor niet-katholieken, lauwen en afvalligen.

Tijdens de oorlog verscheen dit jaarboek niet. Dit nieuwe deel dekt de periode van 1941 tot 1946

The Life of Jesus for his little ones, door Grace Keon, uitgave van St. Anthony Guild Press, Paterson N.J.

Een aardig boek voor kinderen, waarin aan de hand van plaatjes en gedichtjes in bevattelijke vorm (in het Engels) het leven van den Zaligmaker wordt verhaald. Voor ouderen, die het moeten onderwijzen is er een handleiding bij. De jeugd zelf vindt behalve de verzen ook proza, waarin het onderwerp wordt behandeld.

Spirit of Grace, by Elizabeth Hart M.A., uitgegeven door de St. Anthony's Guild Press, Paterson N.J.

Een devotieboek voor meditatieve geesten. Het boekje behandelt vooral de genaden van den Heiligen Geest en bepaalt zich ertoe die te doen leven voor hen die een retraite maken.

Het is handig klein uitgegeven, mooi gedrukt.

Curaçao

OFFICIELE BEKENDMAKINGEN.

Benoeming: N. H. Beckers en J. A. F. Joghems, tot onderwijzers 1e klasse cat A. bij het Openbaar Onderwijs in Curaçao en werkzaam gesteld aan de Hendrikschool voor Mulo op Curaçao; M. Goudeket, doctor in de Wis- en Natuurkunde tot volledig leraar bij het Openbaar Middelbaar Onderwijs in Curaçao en werkzaam gesteld aan de Algemeen Middelbare School genaamd „Peter Stuyvesant College" op Curaçao; B. C. E. van Grevenbroek, doctorandus in de Nederlandse taal en letterkunde tot volledig leraar bij het Middelbaar Onderwijs in Curaçao en werkzaam gesteld aan de Algemeen Middelbare School genaamd „Peter Stuyvesant College" op Curaçao; C. Ch. Goslinga en H. Wildeboer, tot onderwijzers 1e klasse cat. B. bij het Openbaar Onderwijs in Curaçao en werkzaam gesteld aan de Hendrikschool voor Mulo op Curaçao; Mej. E. W. Blanken tot onderwijzeres 1e klasse cat. B. bij het Openbaar Onderwijs in Curaçao en werkzaam gesteld aan de Openbare Wilhelminaschool voor Mulo op Curaçao; G. Amelink, tot onderwijzer 1e klasse, cat. B., bij het Openbaar Onderwijs in Curaçao en werkzaam gesteld aan de Openbare Julianaschool voor Mulo te Oranjestad op Aruba; Mej. M. C. Hendrikse, tot onderwijzeres 1e klasse cat. A. bij het Openbaar Onderwijs in Curaçao en werkzaam gesteld aan de Openbare Filiaalschool voor Mulo op Mundo Nobo op Curaçao; A. Werleman, vaandrig-schutter der Infanterie bij de Schutterij tot 2e luitenant der Infanterie bij de Schutterij; V. G. O'Conner, 2e luitenant der Artillerie bij de Schutterij tot 1e luitenant der Artillerie bij de Schuterij; J. R. Arends, gouvernements-geneeskundige op Aruba tot Chef Geneeskundige Dienst, tevens School- en Havenarts op Aruba; E. B. Nicolaas, tijdelijk klerk ten Gezaghebberskantore op Bonaire tot Ambtenaar van het Bevolkingsregister op Bonaire en Hulp ambtenaar van de Burgerlijke Stand op Bonaire voor het voltrekken van huwelijken.

Overplaatsing: Mej. M. C. Hendrikse, onderwijzeres 1e klasse cat. A. van de Openbare Filiaalschool voor Mulo op Mundo Nobo op Curaçao naar Bonaire en werkzaam gesteld aan de Openbare Prisnes Beatrix school voor G.L.O.B. te Kralendijk; F. J. Q. Kwartsz, commies ter Griffie van de Staten van Curaçao naar Aruba en werkzaam gesteld ten Gezaghebberskantore; L. M. Maduro, klerk ten kantore van den Geneesheer-Directeur van het Rustoord Groot Kwartier naar de Griffie van de Staten.

Bevordering: D. G. Croes, sergeant-schutter der Infanterie tot sergeant-majoor der Infanterie bij de Schutterij; G. Postma, gepensioneerd adjudant onderofficier is de rang van onder-luitenant toegekend.

Eervol ontheven: Mej. A. M. v.d. Dijs, klerk 1e klasse ten Gezaghebberskantore op Bonaire, van de functie van Ambtenaar van het Bevolkingsregister op Bonaire.

Toelating: A. Le Poole geneskundige in dienst van de Lago Oil & Transport Co. Ltd., Aruba tot de oefening van de geneeskunst in het Gebiedsdeel Curaçao.

Waarneming: J. F. Willemse, onderhavenmeester is belast met de waarneming van de betrekking van Havenmeester, tevens scheepsmeter op Curaçao voor de duur van het aan M. C. Cadieres, Havenmeester, alhier, verleende buitenlands verlof; Mr. J. W. M. Ellis, tijdelijk adjunct-commies ten Parkette van den Procureur-Generaal alhier, is bevoegd verklaard om in geval van afwezigheid, belet of ontstentenis van den Officier van Justitie het Openbaar Ministerie bij het Gerecht in Eerste Aanleg op Bonaire waar te nemen; H. L. Braam, tijdelijk werkzaam gesteld op het Bureau voor Crisiszaken, alhier, is gemachtigd om in geval van afwezigheid, belet of ontstentenis van den Secretaris van de Deviezencommissie, alle bescheiden namens dezen te tekenen; Dr. A. W. Pot, bacterioloog-seroloog bij de Openbare Gezondheidsdienst, alhier, is aangewezen tot Hoofd van het Laboratorium van de Openbare Gezondheidsdienst alhier.

Commissie voor de verkiezing van leden van de Kamer van Koophandel en Nijverheid op het eiland Curaçao: Benoemd tot Voorzitter: S. A. L. Maduro; tot leden: F. Vreugdenhil, en S. Cardoze; tot plaatsvervangende leden: I. H. Capriles, E. M. de Jongh en L. W. C. van Eps.

Commissie inzake Autobusdiensten: E. A. Dovale, adjunct-commissies ter Gouvernements-secretarie en L. A. Valk, agent der burgerpolitie 1e klasse op Aruba, zijn belast met de werkzaamheden van Secretaris respectievelijk op Curaçao en Aruba.

De GouvernementsSecretaris,

F. J. J. Corver.

KATHOLIEK WERKVERBAND OPGERICHT.

Op 3 October is in Den Haag een afdeling opgericht van het Katholiek Werkverband in de Partij van de Arbeid. De randgemeenten Rijswijk, Voorburg en Wassenaar behoren hier eveneens toe.

De federatievoorzitter, de heer Rensen en een vertegenwoordiger van het Prot. Christ. Werkverband waren onder de aanwezigen. De vergadering, die met gebed werd geopend, had een prettig karakter en een levendige discussie had tot resultaat, dat een te volgen werkwijze in en buiten de partij intensief zal worden aangepakt. Vooral aan het probleem de „Pers" werd volle aandacht besteed.

Het bestuur is als volgt samengesteld: Geert W. Hijlkema, voorzitter, Heemraadstraat 20, Scheveningen; mr. P. Menger, secretaris, De Bruynestraat 41, Den Haag; mr A. P. C. Peters, Zustnen laan 2, Den Haag, Canbe Bloemen, Julianalaantjes 13, Rijswijk; ir. W.P.M. v. Gennip Park Vronesteyn 41, Voorburg.

Vaticaan tracht afgezant naar Oost-Duitsland te zenden

Speciale opdracht voor Mgr Munchk?

Met behulp van den Noordamerikaansen vertegenwoordiger bij de Geallieerde Bestuursraad te Berlijn, tracht het Vaticaan toestemming te verkrijgen om een **vertegenwoordiger naar de** Russische zone van Duitsland te zenden. Dit zal vermoedelijk worden mgr. Munch, bisschop van Fargo in de Noordamerikaanse staat Noord-Dakota, die reeds door den Paus met een speciale opdracht naar Noord-Duitsland is gezonden.

Mgr. Munch bevindt zich op het ogenblik in de Noordamerikaanse zone.

In de Russische zone van Duitsland wonen veel minder katholieken dan in de andere drie zones. De H. Stoel vreest, dat aan hen dezelfde beperkingen zijn opgelegd, die de gelovigen in andere door de Russen bestuurde gebieden ondervinden. De berichten over dit onderwerp uit de Russische zone zijn schaars ,doch er valt uit op te maken, dat de Russische autoriteiten zich, afgezien van anti-religieuze propaganda, weinig met de kerk bemoeien.

De bisschop van Ermeland, in OostPruisen, heeft onlangs van den Paus een brief gekregen waarin Zijne Heiligheid o.a. zegt: Het is niet nodig te zeggen, hoe graag Wij u zouden willen helpen, ware het niet, dat de afsluiting van het Oosten van Duitsland en de negatieve houding ten opzichte van de H. Stoel van hen, die thans de macht in deze gebieden oefenen, ons dit vrijwel onmogelijk hebben gemaakt." Verder stelt de brief van den H. Vader vast, dat de huidige omstandigheden „het u tot op heden onmogelijk hebben gemaakt uw bisschoppelijke arbeid onbelemmerd uit te voeren." De bisschop van Ermeland, mgr. Kaller, vertoeft op het ogenblik in Frankfort aan de Main in de Amerikaanse zone in verband met zijn tijdelijke functie, door den Paus gegeven, van „Bisschop voor de Vluchtelingen". In deze hoedanigheid draagt hij zorg voor de katholieken, die uit Oost-Europa naar het Westen zijn gevlucht.

De betrekkingen tussen de H. Stoel en Duitsland, waar 20 millioen katholieken wonen, worden nog steeds belemmerd door het gemis van wederzijdse diplomatieke vertegenwoordiging.